

POZEMNÍ OBRANA OPERAČNÍHO LETIŠTĚ

Otázky spojené s obranou operačního letiště jsou stále živé. V souladu s vývojem bojových prostředků a zásad vedení boje se mění a vyvíjí také pojetí organizace obrany operačního letiště. Tyto zásady nacházejí sice plně uplatnění až v polních podmínkách, avšak nezbytně ovlivňují a poznamenávají i systém přípravy velitelů a štábů a výcvik jednotek u útvarů letectva v době míru. O růstu pozornosti otázkám obrany operačního letiště svědčí také výcvikové úkoly uložené v této oblasti pro tento výcvikový rok.

Cílem článku je shrnout poznatky z organizace a vedení pozemní obrany operačního letiště a na základě změn, které došly uplatnění v nových bojových řádech a v organizační struktuře leteckých útvarů (zejména pak letištních praporů) v posledních letech, **pokusit se o stanovení zásad platných pro organizaci pozemní obrany operačního letiště a o vymezení odpovědnosti velitelů a štábů leteckých útvarů na tomto úkolu.**

Význam zabezpečení bojové činnosti letectva

Letouny leteckých pluků jsou převážnou část celkové doby vázány na letiště a jsou také (spolu s pozemním personálem a technikou) při rozmístění na letišti nejvíce zranitelné jak působením konvenčních, tak (a to zejména) jaderných zbraní. **Ničení letounů na zemi a narušování jeho činnosti na letištích je v současné době nejúčinnější způsob boje s letectvem, takže nelze pochybovat, že jak my, tak i náš pravděpodobný nepřítel toho při vedení bojové činnosti od samé-**

ho zahájení války plně využije. Možnosti ničení letišť a zejména letounů na zemi se zvýšily nejen rozvojem technických prostředků napadení, ale vzrostly také podmínkami soudobého boje, kdy letiště může být ohroženo pozemním nepřítelem (vklíněným do sestavy našich vojsk, rozptýlenými skupinami v sestavě, záškodnickými skupinami apod.), vzdušnými a vrtulníkovými výsadbami, diverzní činností apod.

Z toho vyplývá pro velitele a štáby frontového letectva úkol organizovat a řídit nejen bojovou činnost letectva ve vzduchu, ale celý **komplex opatření umožňujících a zabezpečujících bojovou činnost na zemi.**

Mezi nejdůležitější prvky zabezpečující bojovou činnost na operačním letišti patří

- nepřetržitý průzkum a pozorování,
- obrana proti pozemnímu nepříteli a výsadbám,
- protivzdušná obrana,
- ochrana proti zbraním hromadného ničení,
- maskování.

Všechna tato (a ještě další) opatření jsou stejně významná a důležitá a musí se proto organizovat **v celém komplexu a nepřetržitě** počínaje průzkumem operačního letiště až po jeho opuštění.

Operační letiště frontového letectva se rozmísťují v hloubce sestavy vojsk frontu ve vzdálenosti od 50 do 250 km i více od čáry dotyku. Jejich obrana se zahrnuje do celkového systému zabezpečení bojové činnosti vojsk frontu. Protivzdušnou obranu letiště organizuje velitel letecké divize v rámci celého letištního uzlu. Přesto s ohledem na význam, jaký

bezsporu operační letiště mají pro bojovou činnost frontového letectva, a také vzhledem k větším vzdálenostem od postavení vojsk a od bráněných objektů, je nutné **organizovat obranu každého letiště jednotlivě**.

Obrana operačního letiště musí být organizována trvale, za všech podmínek a situací, s cílem:

— zabezpečit vedení nepřetržité bojové činnosti leteckého pluku,

— znemožnit ovládnout letiště protivníkem,

— vyloučit nebo maximálně snížit ztráty na lidech, bojové technice a materiálu a umožnit obnovení bojových činností leteckých útvarů po napadení.

Hlavním způsobem uchránění cenné letecké techniky před zničením silnější jednotkou protivníka [zejména obrněnou] je včasné vyvedení útvaru z ohroženého letiště, což vyžaduje mít zabezpečený spolehlivý průzkum a včasné informace o pronikání protivníka k letišti.

Za komplex opatření k zabezpečení bojové činnosti na operačním letišti odpovídá velitel leteckého pluku (je-li na letišti rozmístěna jen letka, tedy velitel letky). Štáb leteckého pluku podle rozhodnutí velitele pluku organizuje celková opatření k zabezpečení bojové činnosti s využitím sil a prostředků vlastního útvaru a zabezpečujícího letištního praporu a praporu spojení a RTZ.

Zástupcem velitele leteckého pluku pro pozemní obranu operačního letiště je zpravidla určen velitel letištního praporu (vzhledem k tomu, že maximum sil a prostředků vyčleňovaných k obraně je zařazeno do organizace tohoto útvaru), který také **do příchodu leteckého pluku na nové operační letiště organizuje základní opatření k zabezpečení bojové činnosti na tomto letišti** a plně se podílí na organizaci a řízení obrany.

Zásady organizace pozemní obrany operačního letiště

Pozemní obrana (a obrana proti výsadbám) je součástí opatření bojového zabezpečení operačního letiště a nelze ji tedy násilně z celého komplexu a systému vytrhávat. S ohledem na vymezené tematické zaměření tohoto článku budu se podrobněji zabývat objasněním zásad především pozemní obrany operačního letiště.

V závislosti na konkrétních podmínkách a úkolech při vedení bojové činnosti jsou na **pozemní obranu operačního letiště kladeny tyto úkoly:**

— odrazit a zničit pozemní síly protivníka, které pronikly do prostoru letiště (půjde-li o skupiny do hodnoty roty). Jde-li o nepřítel, který je v převaze, úpornou obranou mu působit ztráty a udržet letiště do příchodu posil;

— znemožnit nebo ztížit vysazení vzdušných nebo vrtulníkových výsadek a ničit je už za letu nebo ihned po přistání dřív, než zaujmou sestavu;

— zničit diverzní skupiny a předejít záškodnické činnosti střelením důležitých objektů a stanovišť (VS, stojánek letounů, vodních stanic, skladističných objektů, skládek munice, transformačních stanic a podobně),

— zabezpečit nepřetržité vedení bojové činnosti leteckým plukem a zadržet nepřítele v bezpečné vzdálenosti, tj. mimo účinný dostřel jeho zbraní na vzletovou a přistávací dráhu a bráněné objekty,

— je-li nařazen odchod útvarů z operačního letiště, krýt palbou odcházející sledy (letový a pozemní) a zabezpečit likvidační práce na letišti.

Pozemní obrana musí být **úporná, aktivní, odolná** a musí zahrnovat **prvky protitankové obrany** vzhledem k nebezpečí proniknutí tanků a obrněných jednotek do prostoru operačního letiště. Proto bude nutné připravit speciální skupinu k boji s tanky vyzbrojenou pancéřovkami, zpevnit obranu protitankovými a minovými zátarasy a v organizaci palby předpokládat přehrazování tankových směrů palbou z boků.

K boji s výsadbami je nutné organizovat systém palby protiletadlových prostředků (palebná baterie letištního praporu a příp. přidělené PL prostředky) a pozemní obrany, připravit protivýsadkovou skupinu k boji s výsadkem v místě vysazení, jeho pronásledování a zničení a připravit prostředky k zatarasení VPD a zabránění přistání nepřátelských letounů a vrtulníků.

Úpornost a aktivnost obrany je úzce spjata s **politicko-morálními a bojovými vlastnostmi obránců**, s jejich vytrvalostí a houževnatostí a s mistrovským ovládnutím zbraní a taktiky obranného boje. Četné příklady z bojů ve Velké vlastenecké válce přesvědčivě dokazují, že lze úspěšně vést boj o letiště a snížit účinnost nepřátelského napadení, připraví-li se letiště včas a všestranně k obraně.

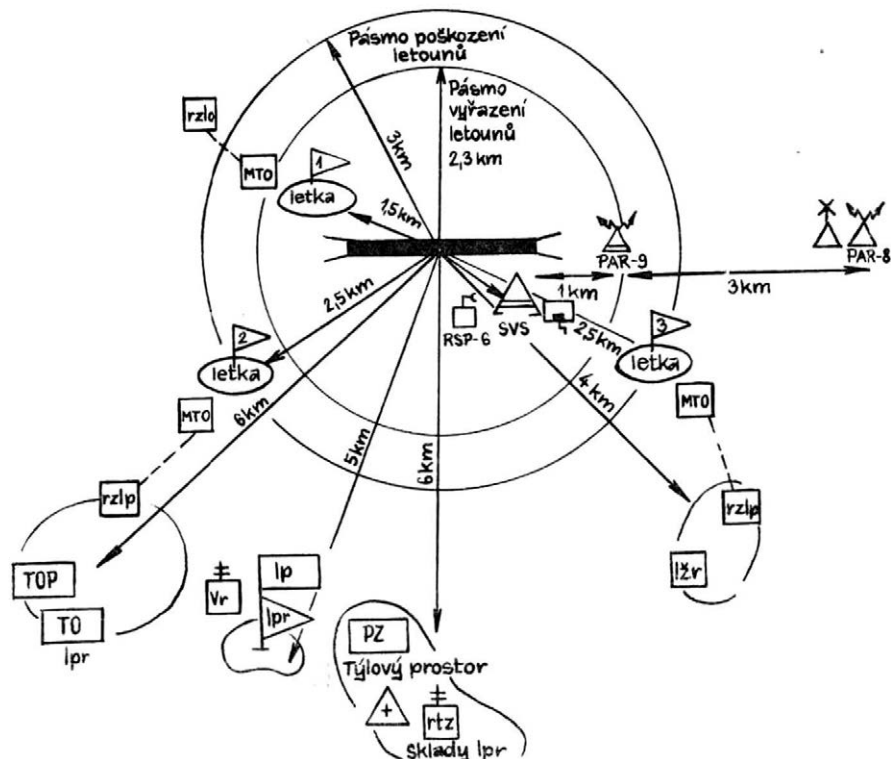
Organizace pozemní obrany operačního letiště musí vytvářet **podmínky k rozvinutému systému palby a kruhové obraně** a to nejen prostoru letiště jako celku, ale také jednotlivých prvků pozemní obrany. Tomuto požadavku v soudobých podmínkách odpovídá **ohniskový charakter**

obránných postavení bez souvislého zákopového systému, který v souladu se zvětšením dosahu i účinnosti palby ručních zbraní, i využitím palby a různých druhů zátarasů dává možnost stanovit jednotkám v obraně větší bráněný prostor.

— požadavek na rozptýlení a s ohledem na parametry ničení při výbuchu jaderných zbraní rozmístění v bezpečné vzdálenosti od epicentra,

— požadavek zkrácení pohotovosti ke vzletu a usnadnění velení útvarům a jednotkám v prostoru letiště. To předpo-

Schéma 1 — Rozmístění leteckého pluku se zabezpečujícími útvary na operačním letišti (s bezpečnostními vzdálenostmi pro ráži JZ 50 kt)

Ohniskovému charakteru odpovídá pozemní obrana letiště, jejímž základem jsou **opěrné body čet**. Budují se na vzdálenost 1000—1500 m od bráněných objektů na letišti, což vylučuje jejich zasažení nepřátelskými zbraněmi. V konkrétních podmínkách se průběh předního okraje obrany řídí rozmístěním bráněných objektů a charakterem terénu.

Volba rozmístění objektů na letišti přihlíží sice k organizaci obrany, rozhodující jsou však dvě skupiny požadavků:

kládá co největší soustředění sil a prostředků kolem vzletové a přistávací dráhy.

Oba požadavky jsou ve zjevném rozporu a proto je nutné s ohledem na konkrétní podmínky na operačním letišti najít optimální řešení. V zásadě se budou síly a prostředky leteckých útvarů rozmisťovat v **blížejším a vzdálenějším okruhu**, aby byly splněny požadavky bezpečnosti a rozptýlení, pohotovosti ke vzletu a pružnému velení (viz schéma 1).

V bližším okruhu od VPD (ve vzdálenosti 1,5 až 3 km od středu dráhy) se budou rozmisťovat síly a prostředky přímo zúčastněné na řízení a zabezpečení bojových letů, jako jsou

- pohotovost a rozptylová stanoviště letounů letek,

- startové velitelské stanoviště, VS letek, prostředky radiotechnického zabezpečení,

- technický personál a roty zabezpečení leteckého provozu letištního praporu (místa technické obsluhy),

- palebná postavení baterie PLdVK 30 mm,

- část letištně ženijní roty a jiné.

Obvodová část tohoto okruhu měří přibližně 15 až 18 km a zaujímá plochu 25 až 30 km².

Ve vzdálenosti okruhu od VPD (v pásmu od 5 do 7 km od středu dráhy) se budou rozmisťovat:

- velitelská stanoviště, štáby, spojovací uzly a prostory ubytování,

- jednotky nezúčastněné přímo na letovém provozu (velitelská rota, letištně ženijní rota, rota týlového zabezpečení s hospodářskými výdejnami) a týlové části rot zabezpečení leteckého provozu s ubytovacími prostory pro personál letek,

- technické opravy (leteckého pluku a letištního praporu),

- technické a týlové sklady a praporeční obvození.

Jednotlivé součásti umístěné v bezpečné vzdálenosti od pravděpodobného epicentra jaderného výbuchu (kterým je nejčastěji střed VDP) se zpravidla **soustřeďují do 2 až 3 účelně rozmístěných seskupení** s využitím stálých objektů osad a v terénu umožňujícím ukrytí a maskování.

Celkově tedy prostor operačního letiště obsazený třemi letkami pluku, praporem spojení, RTZ a letištním praporem zaujímá plochu 45–50 km², která se považuje za **vyhrazený prostor k činnosti leteckých útvarů na operačním letišti**, a ve kterém se nerozmisťují útvary a zařízení pozemních vojsk.

Opěrné body čet se v závislosti na způsobu rozmístění zřizují na výhodných úsecích terénu. Tvoří je síly a prostředky v hodnotě jedné čety se systémem palby a ženijním zpevněním. Bývá mezi nimi mezera 1500 m i více a musí být zajištěn styk palbou. Je výhodné umisťovat opěrné body v terénu, který má co nejvíce protitankových překážek, ztěžuje

nepříteli pozorování a rozvinutí a naopak zabezpečuje obránci dobré pozorování a vedení palby před přední okraj, do boků a mezer.

Základem palebného systému opěrných bodů jsou ruční zbraně (samopaly, kulomety, pancéřovky a granáty) avšak k jeho posílení se budou používat samohybné protiletadlové kanóny (PLdVK 30 mm) ze záložních palebných postavení k palbě proti pozemním cílům (tankům, transportérům a jiným). Palebné prostředky se rozmisťují v opěrných bodech skrytě a rozptýleně, ale vždy tak, aby byly ve vzájemném palebném styku a vytvářely palebné pytle, v nichž by bylo možné ničit nepřítel hustou křížovou a nástražnou palbou. Činnost čet a družstev začleněných v systému pozemní obrany do opěrných bodů se v zásadě řídí ustanoveními Bojového řádu pozemního vojska, hl. 5.

K zajištění úpornosti a odolnosti pozemní obrany letiště se opěrné body vždy **ženijně upravují**.

Zemní práce na ženijní úpravě opěrných bodů provádějí příslušníci, vyčlenění k pozemní obraně, sami za řízení svých velitelů. Úplně vybudování opěrného bodu čtyř představuje přibližně 250–300 m³ zemních prací, což znamená při ručním způsobu prací 25–30 denních výkonů, v případě použití rypadla 2–2,5 denního výkonu. Ovšem základní práce na vyhloubení okopů pro střelce a zahájení prací na propojení v okop pro družstvo lze splnit podle norem do 4 hodin.

Opěrné body se zpevňují zejména na přístupech a v mezerách mezi opěrnými body **zátaras** (položením protitankových a protipěchotních min, závalů, záseků a jiných překážek). Tyto práce uskutečňuje letištně ženijní rota podle Plánu zaminování. Podle tohoto dokumentu se předávají minová pole spolu s letištěm střídajícímu útvaru a podle rozhodnutí nadřízených stupňů se uskutečňují odminovácí práce.

V plném rozsahu se opěrné body ženijně budují jen v případech, kdy operačnímu letišti reálně hrozí napadení pozemním nepřítelem. Bude to zpravidla v obraně, za útočné operace na předšluných letištích a letištích prvosledového letectva. Ve zbývajících případech bude mít pozemní obrana charakter zajištění při rozmístění mimo boj a omezí se jenom na základní ženijní práce.

Obvod letiště při uváděném způsobu rozmístění může představovat zhruba 20 kilometrů. Při šířce opěrného bodu 300 až 400 m a s mezerou 1500 m i více

mezi nimi, by bylo k zabezpečení pozemní obrany letiště zapotřebí přibližně 10 opěrných bodů čet. Avšak vzhledem k rázu rozmístění a činnosti leteckých útvarů (s využitím osad apod.) a vzhledem k omezeným silám a prostředkům bude **reálně zříditi na operačním letišti 5 až 7 opěrných bodů čet (viz schéma 2).**

K usnadnění velení můžeme bráněný prostor letiště rozdělit na **obraně úseky**, jejichž hranice tvoří přirozená rozhraní v terénu. Zahrnují jak uskupení bráněných objektů na letišti, tak i opěrné body a jednotky, které je obsazují. V každém obranném úseku se určuje velitel podřízený veliteli letiště (jeho zástupci pro pozemní obranu), kterému jsou podřízeni velitelé 2—3 čet, zaujímajících opěrné body. Na operačním letišti se může stanovit 3 i více obranných úseků. Mezi nimi se organizuje palebná a taktická součinnost.

Aktivnost pozemní obrany letiště se zajišťuje především tzv. **pohyblivou zálohou**. Je to jednotka v hodnotě do dvou čet, která má za úkol posilovat podle rozhodnutí velitele pluku (jeho zástupce pro pozemní obranu) obranu na nejohroženějších směrech, ničit nepřitele, který pronikl na letiště, a vést boj s výsadem. Zasazuje se do útoku v rozhodujících situacích za podpory všech palebných prostředků, které mohou účinně působit k její podpoře.

Síly a prostředky k pozemní obraně operačního letiště

K zabezpečení pozemní obrany operačního letiště je tedy nutné z počtu leteckých útvarů vydělovat

- 5—7 čet k obsazení opěrných bodů a
- 1—2 čety do pohyblivé zálohy.

Celkem to představuje hodnotu 2 až 3 rot. Organizují-li se čety o počtu v průměru 25 osob, představuje to 150 až 225 osob, které je nutné vyčlenit k pozemní obraně.

K dispozici jsou k úkolům pozemní obrany a střežení jen 3 čety bojového zabezpečení z počtu rot zabezpečení leteckého provozu. Disponují kromě samopalů 8 kulomety a 7 pancéřovkami. Z toho tedy vyplývá, že **potřebné síly a prostředky k pozemní obraně je nutné vyčlenovat z počtu všech útvarů na letišti, zejména z těch příslušníků, kteří se přímo nepodílejí na zabezpečení leteckého provozu.**

Z toho připadá na krytí potřebných počtů: 50—60 % na letištní prapor (především na čety bojového zabezpečení, velitelskou a letištní ženijní sílu a týlové

i technické jednotky), a zbytek na letecký pluk, prapor spojení a RTZ. Z vyčleněných počtů se formují čety za přísného respektování organizačního členění.

Trvale nelze samozřejmě udržovat síly a prostředky vyčleněné k pozemní obraně v systému obrany. **Proto do uvědomění o možném napadení letiště silami nepřítele plní příslušníci útvarů na letišti své funkční povinnosti.** Opěrné body čet budou obsazovat jen zčásti strážní družstva (je jich v organizaci letištního praporu celkem 6), která budou v podstatě plnit úkol strážního zajištění při rozmístění mimo boj, se systémem pozorování a pátrání (zejména v noci), stálou pohotovostí a hlídkováním.

Při zjištění a zjevném ohrožení letiště pozemním nepřítelem nebo výsadky se **na signál aktivizuje pozemní obrana**, vyčleněné síly a prostředky se soustřeďují ve stanovených shromaždištích a prostorech a zaujmají obranná postavení v opěrných bodech.

Kromě uvedených základních prvků pozemní obrany se k těmto úkolům také využívají:

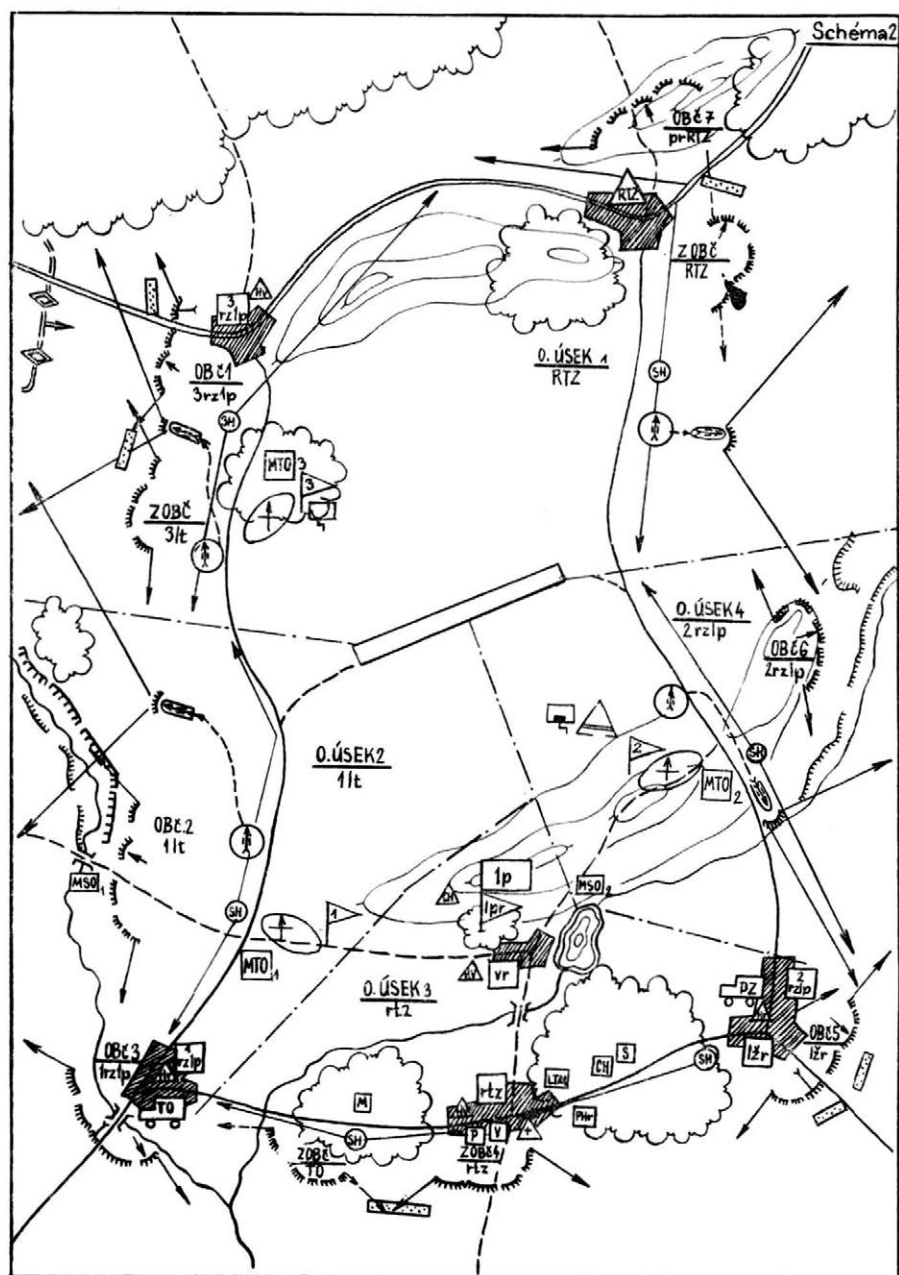
- stráže (strážní hlídky a strážní psi plnící úkoly při střežení objektů, chemické průzkumné hlídky a pozorovatelé při sledování pozemní a vzdušné situace, vnitřní směny útvarů a jednotek, pohotovostní osádky a PL prostředky aj.),

- PL kanóny palebné baterie při ničení výsadků, tanků, obrněných transportérů a jiných palebných prostředků nepřitele;

- bojové letouny, které budou při odražení pozemního nepřítele použity případ od případu v závislosti na konkrétní situaci. Při odražení značných sil nepřítele bude účelné použít letouny ze sousedních letišť.

Způsob použití vševojskových útvarů a jednotek ve prospěch napadených operačních letišť se stanoví rozhodnutím velitele fronty. Z let Velké vlastenecké války se uvádí případy, kdy **k obraně letišť byly vydělovány pěší nebo tankové jednotky v síle roty až praporu**, které se začleňovaly do pozemní obrany a umožňovaly tak leteckým plukům vést intenzivní a nerušenou bojovou činnost ve spěších vojsk fronty.

Je-li na operačním letišti rozmístěna pouze jedna letka, zabezpečovaná jednou rotou zabezpečení leteckého provozu a částí praporu spojení a RTZ, nebude v silách těchto jednotek organizovat pozemní obranu v plném rozsahu. V tomto případě bude účelné použít síly a prostředky vyčleněné k pozemní obraně cen-

Organizace obrany operačního letiště

tralizovaně — v podstatě ve funkci pohyblivé zálohy. Úkolem obrany v tomto případě bude zdržet nepřitele k uskutečnění vzletu letky a nedovolit ovládnout letiště do příchodu posil. K pozemní obraně těchto operačních letišť (plnicích úlohu rozptylového letiště, předsunutého letiště nebo letiště k zabezpečení letištního manévru) se v nejbližší míře využívá **dohodnuté pomoci pozemních vojsk.**

Úloha velitelů a štábů při organizaci obrany operačního letiště

Obrana letiště se organizuje na základě úkolu nadřízeného velitele, zhodnocení vzdušné a pozemní situace, terénních podmínek a stavu sil a prostředků k vedení pozemní obrany. Při rozmístění leteckého pluku na dvou letištích je **velitel pluku odpovědný za obranu obou letišť** (na základním ji organizuje přímo, na rozptylovém prostřednictvím velitele letky).

Bude-li dostatek času, může velitel leteckého pluku vyslechnout **návrhy** náčelníka štábu a velitele letištního praporu než rozhodne o obraně letiště. Velitel letištního praporu ho informuje o výsledcích rekognoskace s návrhem na organizaci pozemní obrany (a dalších opatření k zabezpečení bojové činnosti na OL) a vyčlenění sil a prostředků. Náčelník štábu pluku vyhodnotí možnosti napadení letiště s návrhem na organizaci obrany (a ostatních opatření bojového zabezpečení), velení a spojení.

Velitel leteckého pluku na základě úkolu, předložených návrhů i vlastních znalostí zhodnotí situaci a rozhodne se k obraně letiště.

V rozhodnutí stanoví:

- úkoly pozemní obrany a z toho vyplývající úkoly pro útvary na letišti,
- rozsah ženijního zabezpečení obrany letiště,
- jak zabezpečit letiště proti výsádkám,
- způsob vyrozumění a činnost útvarů a jednotek po vydaných signálech,
- způsob vyvedení leteckého pluku z letiště, opatření ke krytí odchodu a zabezpečení likvidace na letišti,
- organizace velení a spojení.

Na základě rozhodnutí velitele leteckého pluku zpracovává se ve štábu pluku Plán obrany operačního letiště za účasti štábu letištního praporu.

V plánu se řeší nejen otázky pozemní obrany, ale ostatní opatření zabezpečení bojové činnosti:

1. Poplachové a varovné signály a činnost po jejich vyhlášení, organizace vyrozumění a shromáždění sil a prostředků k zabezpečení obrany letiště.

2. Rozdělení sil, zbraní a dopravních prostředků k vedení obrany.

3. Opatření pozemní obrany a obrany proti výsádkám:

- stanovení obranných úseků a opěrných bodů čet;
- ženijní úpravy a zátarasy ke zvýšení odolnosti obrany;
- složení a rozmístění pohyblivé zálohy;
- organizace palebného styku, systému paleb a opatření proti tankům a výsádkám;
- úkoly pro útvary a jednotky na letišti;
- součinnost s vševojskovými útvary a zařízeními.

4. Opatření k protivzdušné obraně:

- místa palebných postavení PL kanónů (hlavní a záložní);
- dosahy paleb a součinnost mezi PL kanóny a vlastními letouny;
- začlenění do pozemní obrany a organizace palebného styku s opěrnými body čet;

5. Opatření k ochraně proti ZHN:

- rozptýlení jednotek, letounů, zásob a bráněných objektů v prostoru letiště;
- množství a lhůty dobudování krytů, úkrytů a míst speciální čistoty;
- organizace chemického průzkumu a pozorování;
- vyčlenění sil a prostředků k likvidaci následků napadení na letišti;

6. Rozdělení sil a prostředků k zabezpečení nepřetržité bojové činnosti pluku na základním a rozptylovém letišti a k zajištění odchodu (vyvedení) útvarů a jednotek z operačních letišť.

7. Opatření ke střežení a přímému zajištění objektů na letišti, pozorování a průzkumu, opatření proti zápalným látkám a protipožární opatření.

8. Místa velení a zabezpečení spojení.

Plán obrany letiště se zpracovává ve formě náčrtu nebo zákresu do mapy malého měřítka, a v textové části se doplňuje potřebnými údaji (tabulka rozdělení sil a prostředků, plán činnosti po jednotlivých signálech, schéma spojení apod.)

Jeden výtisk plánu má k dispozici velitel letištního praporu pro organizaci pozemní obrany letiště.

Obsah a úplnost zpracovaného plánu bude záviset na bojové situaci, časových a dalších faktorech. **Při omezeném čase na přípravu opatření k obraně bude plán zpracován zpočátku pouze v základních otázkách na jednoduchém náčrtu a postupně bude doplňován.** Především je nutné rozpracovat úkoly útvarů a jednotek, organizovat rozmístění prvků obrany a jejich uvedení do bojové pohotovosti, určit přímo v terénu systém paléb a zabezpečit zahájení ženijních úprav opěrných bodů.

Za všech podmínek musí být prvořadou snahou velitelů a štábů, aby čas na zpracování dokumentace nebyl na překážku včasné přípravě, organizaci a zabezpečení obrany letiště.

V plánu nelze předvídat dopodrobna činnost jednotek ve všech variantách, musí však vytvořit možnosti k vedení úporné a aktivní obrany operačního letiště, vytvořit předpoklady k rychlé obnově bojeschopnosti leteckého pluku po napadení a předpokládat nepřetržitě zabezpečení bojové činnosti pluku. V plánu se určují tedy pouze základní opatření a činnosti zahajované po jednotlivých signálech až do dosažení pohotovosti jednotlivých prvků obrany k odražení nepřítelů a do zjištění skutečné situace.

Velitel leteckého pluku v souladu se svým rozhodnutím a plánem obrany letiště vydává úkoly podřízeným velitelům a funkcionářům pluku, veliteli letištního praporu a praporu spojení a radiotechnického zabezpečení, případně dalších útvarů a jednotek, které jsou mu operačně podřízeny a mají účast na obraně letiště. K prověření pohotovosti obrany kontrolují a organizují cvičné nácviky prvků obrany k dosažení trvalé pohotovosti a k zabezpečení bojové činnosti leteckého pluku na operačním letišti.

Jakmile byl velitel leteckého pluku uvědoměn o ohrožení a možném napadení letiště

— organizuje bojový průzkum k zjištění rázu jeho činnosti, počtů a výzbroje,

— uvědomuje velitele sousedních útvarů a nadřízeného velitele o nebezpečí napadení,

— zesiluje pozorování na přístupech k letišti a

— rozhoduje se podle vývoje situace o částečné nebo úplné pohotovosti sil a prostředků vyčleněných k pozemní obraně letiště.

V souladu s vyvíjející se situací vydává dílčí a doplňující nařízení svému zá-

stupci pro pozemní obranu a podřízeným velitelům.

Došlo-li k napadení, velitel leteckého pluku rozhoduje

— o posílení ohrožených úseků obrany pohyblivou zálohou nebo manévrem čet z pasivních opěrných bodů a palbě PL kanónů na pozemní cíle nebo k likvidaci výsadek, o vzletu letounů ke vzdušnému průzkumu a likvidaci pozemních sil nepřítelů ve vzduchu,

— o vyžádání pomoci ze sousedních letišť nebo od vševojskových útvarů a jednotek,

— o použití speciálních protitankových a protivýsadkových skupin,

— o poskytnutí pomoci při likvidaci následků napadení (rozvinutí shromaždišť raněných a odsun).

Hrozí-li, že se nepřítel zmocní letiště, vyvádí se podle rozhodnutí nadřízeného velitele letecké útvary z operačního na určené záložní letiště.

V první řadě se vyvádí letový sled (bojové letouny) leteckého pluku, ranění a nemocní, v druhém a dalších pořadích pozemní sled pluku a zabezpečující útvary. K tomu organizují štáby zabezpečení silami a prostředky.

Ke zdržení a ničení nepřítelů se používají vlastní letouny. Kromě toho bude nutné:

— rychle připravit a krýt palbou odlet letounů,

— úpornou obranou letiště umožnit vyvedení pozemních sledů z palby nebo z obklíčení nepřítelů,

— přepravit pozemní sledy i se zálohami na záložní letiště.

Podle rozhodnutí nadřízeného velitele (v případech, kdy je nebezpečí z prodlení podle rozhodnutí velitele leteckého pluku se likvidují zásoby, které nemohly být odsunuty, zaminují objekty, zničí vzletové a přistávací dráhy a letištní zařízení. K likvidačním pracím se určují nezbytné síly a prostředky, které mohou opustit letiště až po splnění uložených úkolů.

Byl-li nepřítel odražen a hlavní likvidační práce na letišti ukončeny, velitel leteckého pluku rozhoduje o ukončení bojového poplachu a podá bojové hlášení nadřízenému veliteli o výsledcích napadení, ztrátách a lhůtě obnovení bojeschopnosti pluku.

K velení útvarům a jednotkám v průběhu odražení nepřítelů a odstranění následků napadení se využívá spojení vybudované na operačním letišti, dále malé rádiové stanice, pohyblivá pojiťka a zejména signály.